

Liceum

Klasa II rozszerzona

Energia i pęd

Wymogi podstawy programowej:

1. Ruch punktu materialnego.

Uczeń:

10) wykorzystuje zasadę zachowania pędu do obliczania prędkości ciał podczas zderzeń niesprężystych i zjawiska odrzutu;

3. Energia mechaniczna.

Uczeń:

1) oblicza pracę siły na danej drodze;

2) oblicza wartość energii kinetycznej i potencjalnej ciał w jednorodnym polu grawitacyjnym;

3) wykorzystuje zasadę zachowania energii mechanicznej do obliczania parametrów ruchu;

4) oblicza moc urządzeń, uwzględniając ich sprawność;

5) stosuje zasadę zachowania energii oraz zasadę zachowania pędu do opisu zderzeń sprężystych i niesprężystych.

13. Wymagania doświadczalne

Uczeń przeprowadza przynajmniej połowę z przedstawionych poniżej badań polegających na wykonaniu pomiarów, opisie i analizie wyników oraz, jeżeli to możliwe, wykonaniu i interpretacji wykresów dotyczących:

1) ruchu prostoliniowego jednostajnego i jednostajnie zmiennego (np. wyznaczenie przyspieszenia w ruchu jednostajnie zmiennym);

Do zrobienia:

Do przerobienia w listopadzie trzeci rozdział podręcznika „nowej ery” „Zrozumieć fizykę 1” pt. „Energia i pęd” .

Do wysłania:

Pytania i zadania:

1. W kopalni odkrywkowej wagonik jest wyciągany ruchem jednostajnym na odległość $l=25\text{m}$ po nachylonym stoku góry o wysokości $h=5\text{m}$. Całkowita masa wagonika z rudą wynosi $m=250\text{kg}$, a współczynnik tarcia jego kół o szynę $f=0,05$. Jaką pracę musi wykonać wyciągarka, aby wagonik dotarł na szczyt góry?

2. Wahadło balistyczne służy do pomiaru prędkości pocisków wystrzeliwanych z broni palnej. Takie wahadło o długości $l=1,6\text{m}$ (liczone od środka masy do punktu zawieszenia) wychylono z położenia równowagi o kąt $\alpha=60^\circ$ i puszczono swobodnie. Chwili przechodzenia przez położenie równowagi w wahadło trafił pocisk o masie $m=8\text{g}$ poruszający się z prędkością $v=500\text{m/s}$ i ugrzązł w nim. Oblicz masę, jaką powinno mieć wahadło, aby układ zatrzymał się natychmiast w położeniu równowagi. Przyspieszenie ziemskie $g=10\text{m/s}^2$.

3. Dwie kule o jednakowych masach $m=0,2\text{kg}$ zderzają się centralnie niesprężysto. Przed zderzeniem kule zbliżały się do siebie z prędkościami mającymi ten sam kierunek ale przeciwne zwroty, o wartościach $V_1=2\text{m/s}$ i $V_2=6\text{m/s}$.

a) Określ wartość, zwrot i kierunek prędkości kul po zderzeniu.

b) Oblicz ilość energii cieplnej, jaka wydzielili się podczas zderzenia.

Wiem, co trzeba